

СУТНІСТЬ І РІВНІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИСТСЬКИХ ЦЕНТРІВ

©2023 ХОДІКОВА І. В., ЛАПКІНА І. О.

УДК 008.5

JEL: L91; O22; Z32

Ходікова І. В., Лапкіна І. О. Сутність і рівні реалізації проєктів транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів

Туристський центр – місцевість (селище, місто, ландшафт), що приваблює туристів через наявність специфічних ресурсів і є центром обслуговування туристів зі стійкими туристичними потоками, провідною системою для яких є відповідна транспортно-логістична система. Її складовими є транспортно-логістична інфраструктура – дороги, шляхи сполучення, вокзали (пасажирські термінали) та транспортні засоби. Своєю чергою, транспортно-логістичне забезпечення туризму, і безпосередньо туристських центрів, виявляється у використанні цієї інфраструктури і транспортних засобів та наданні відповідних послуг. Стан транспортно-логістичної інфраструктури туристського центру забезпечує певний рівень транспортно-логістичного обслуговування туристів, включно з вартістю, часом, якістю та безпекою. Метою даного дослідження є визначення основних видів проєктів транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів та встановлення їх специфіки як бази для подальших розробок, пов'язаних з управлінням даною категорією проєктів. Встановлено основні види проєктів транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів, які пов'язані зі створенням/модернізацією/розвитком за видами транспорту: об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури (дороги, колії, вокзали, пасажирські термінали); парку транспортних засобів; відповідних сервісів (транспортних маршрутів). Визначено, що проєкти транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів пов'язані з отриманням продукту, який може мати значення для різних сфер (не тільки туристичної) та на різних рівнях, що обґрунтовує поняття «багатоаспектність» і «багаторівневість» даних проєктів та визначає сутність їхньої специфіки. Крім того, багато проєктів даної категорії реалізуються на державному рівні (або за часткової підтримки держави) і не є комерційними. Встановлено, що в багатьох проєктах виникає необхідність узгодження параметрів транспортно-логістичної інфраструктури суміжних туристських центрів та транспортних хабів, які є базовими для туристських потоків певного туристського центру або їх сукупності. Вказані властивості приводять до необхідності оцінки цінності даних проєктів з урахуванням наявної специфіки.

Ключові слова: транспортно-логістичне забезпечення, проєкт, управління, туристичні потоки, інфраструктура.

Рис.: 7. Бібл.: 17.

Ходікова Інна Володимирівна – старший викладач кафедри управління логістичними системами і проєктами, Одеський національний морський університет (вул. Мечникова, 34, Одеса, 65029, Україна)

E-mail: xodikowa@gmail.comORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6341-6941>

Лапкіна Інна Олександрівна – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри управління логістичними системами і проєктами, Одеський національний морський університет (вул. Мечникова, 34, Одеса, 65029, Україна)

E-mail: lapkina@ukr.netORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7468-8993>Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189046652>

UDC 008.5

JEL: L91; O22; Z32

Khodikova I. V., Lapkina I. O. The Essence and the Implementation Levels of Transport and Logistics Provision of Tourist Centers Projects

Tourist center is a locality (village, city, landscape) that attracts tourists due to the availability of specific resources and is a tourist service center with stable tourist flows, the leading system for which is the appropriate transport and logistics system. Its components are transport and logistics infrastructure – roads, communications, railway stations (passenger terminals) and vehicles. In turn, transport and logistics provision of tourism, and directly of tourist centers, is manifested in the use of this infrastructure and vehicles and supply of the relevant services. The state of transport and logistics infrastructure of the tourist center provides a certain level of transport and logistics services for tourists, including cost, time, quality, and safety. The purpose of this study is to define the main types of projects for transport and logistics provision of tourist centers and establish their specifics as a basis for further development related to the management of this category of projects. The main types of projects of transport and logistics provision of tourist centers, which are related to the creation/modernization/development by types of transport: objects of transport and logistics infrastructure (roads, tracks, railway stations, passenger terminals); vehicle parks; relevant services (transport routes). It is determined that projects of transport and logistics provision of tourist centers are related to obtaining a product that can be important for different spheres (not only tourism) and at different levels, which substantiates the concepts of «multidimensionality» and «multilevelness» of these projects and determines the essence of their specificity. In addition, many projects in this category are implemented at the State level (or with partial provision by the State) and are not commercial. It is found that in many projects there is a need to coordinate the parameters of the transport and logistics infrastructure of adjacent tourist centers and transport hubs, which are basic for tourist flows of a particular tourist center or their combination. These properties lead to the need to assess the value of these projects, taking into account the existing specifics.

Keywords: transport and logistics provision, project, management, tourist flows, infrastructure.

Fig.: 7. Bibl.: 17.

Khodikova Inna V. – Senior Lecturer of the Department of Logistics Systems and Projects Management, Odesa National Marine University (34 Mechnykova Str., Odesa, 65029, Ukraine)

E-mail: xodikowa@gmail.comORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6341-6941>

Lapkina Inna O. – D. Sc. (Economics), Professor, Head of the Department of Logistics Systems and Projects Management, Odesa National Marine University (34 Mechnykova Str., Odesa, 65029, Ukraine)

E-mail: lapkina@ukr.netORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7468-8993>Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57189046652>

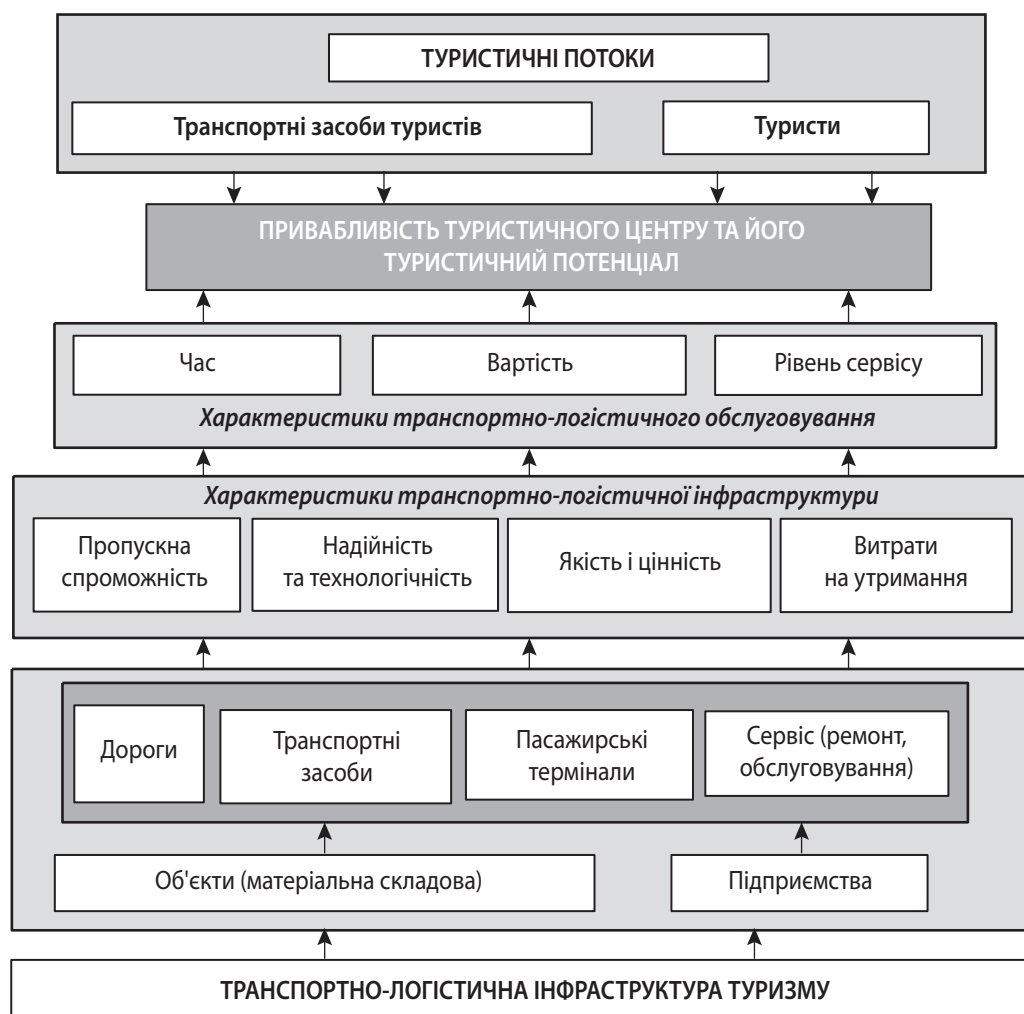

Рис. 1. Вплив транспортно-логістичної інфраструктури на привабливість туристського центру

Джерело: авторська розробка.

інфраструктури та відповідного надання послуг. Наприклад, наявність гарної дороги до туристського центру, якою туристи можуть доїхати на своїх автомобілях, є лише частиною транспортно-логістичного забезпечення. До цього необхідно додати відповідні регулярні сполучення, наприклад автобусні лінії, які пов'язують проміжні пункти в процесі пересування туристів з туристичним центром.

Інфраструктура є базою (основою) для організації регулярних і нерегулярних транспортних сполучень як до центру, так і всередині нього (якщо йдеться про великий туристичний центр). Враховуючи вищесказане, проекти транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів пов'язані або з інфраструктурою, або з транспортними сервісами на її основі. Транспортно-логістична інфраструктура є комплексом вокзалів, пасажирських терміналів різних видів транспорту, а також дороги (шляхи), які їх з'єднують (рис. 2).

При цьому транспортно-логістична інфраструктура може бути розглянута як на рівні окремого

туристського центру (тобто вхід, вихід та внутрішні переміщення), так і між туристичними центрами та транспортними хабами. Перший варіант є актуальним для міського/регіонального рівня, другий – для регіону та країни в цілому. Отже, формується така система транспортно-логістичної інфраструктури туристських центрів, яка є основою транспортно-логістичного забезпечення туризму. Зазначимо, що в цій схемі дороги (шляхи) представлені узагальнено, без урахування різних видів транспорту, оскільки йдеться про концептуальне уявлення транспортно-логістичної інфраструктури. Також на цій схемі один із туристських центрів є одночасно і транспортним хабом (наприклад, столиця країни є, як правило, і туристичним центром, і транспортним хабом). Інфраструктура є основою для роботи транспортних засобів та функціонування різних видів сервісів, пов'язаних із транспортуванням (на рис. 3 схематично наведено у вигляді «бізнесу»).

Проекти, які пов'язані з транспортно-логістичним забезпеченням туристських центрів зазвичай пов'язані або зі створенням, або з модернізацією чи

розвитком існуючих об'єктів – у разі інфраструктури, сервісів (маршрутів), парку транспортних засобів. Таким чином, основні проекти транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів можуть бути представлені у вигляді такої схеми (рис. 4).

Прикладами створення об'єктів інфраструктури можуть бути будівництво доріг до туристського центру, будівництво автовокзалу, придбання транспортних засобів. Їх розвиток пов'язаний, наприклад, зі збільшенням пропускної спроможності або з ремонтом чи відкриттям кафе та зон відпочинку в пасажирському терміналі. Відкриття нового транспортного регулярного сполучення між туристичним хабом і туристським центром також є прикладом подібних проектів. Причому може йтися про різні проекти за видами транспорту. При цьому проекти можуть охоплювати декілька складових транспортно-логістичного забезпечення. Так, для відкриття регулярного сезонного сполучення морським транспортом між Одесою та Білгород-Дністровським потрібне не лише придбання морського пасажирського транспортного засобу, а й будівництво відповідних пасажирських терміналів.

Зазначимо, що модернізація пов'язана з відновленням існуючих функцій об'єктів, тому цей вид проектів виділено окремо. Тоді як розвиток передбачає якісну зміну, наприклад зміну параметрів чи функцій об'єкта чи транспортного сполучення. Слід зазначити, що проекти транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів можуть розглядатися на різних рівнях, і це, відповідно, визначає ініціаторів та джерела фінансування. Так, ініціаторами проектів транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів міжнародного значення можуть бути як приватний бізнес, так і місцеві органи влади, органи влади на рівні країни або навіть закордонні партнери та фонди.

З урахуванням того, що проекти, які розглядаються, можуть реалізовуватися як суто комерційні (наприклад, якщо йдеться про відкриття додаткового автобусного маршруту, що зв'яже туристичний центр з транспортним вузлом та ініціатором проекту є транспортна компанія), так і можуть мати більш глобальне значення для регіону/країни з погляду туризму, торкаючись соціальної мети, – окремий інтерес до вивчення представляє питання «цінності» проектів транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів. Так, розвиток транспортно-логістичного забезпечення туризму може бути складовою розвитку транспортної сфери (наприклад, регіону) і туристичної. Більше того, як раніше згадувалося, багато інфраструктурних проектів мають соціальний характер. Крім того, багато транспортних аспектів є сферою інтересів smart-трансформації [16] сучасних міст і регіонів. Таким чином, проекти, що розглядаються, пов'язані з безліччю сфер (рис. 5), які також взаємопов'язані між собою.

Тому проекти транспортно-логістичного забезпечення туризму можуть бути складовими портфельів та програм, пов'язаних з туризмом, транспортом, соціальною сферою, а також з трансформацією сучасних міст і регіонів у smart-міста/регіони (рис. 6). Таким чином, і рішення за даними проектами повинні прийматися з урахуванням багатоаспектності та багаторівневості, коли один проект може служити цілям різної спрямованості та різного рівня.

Усе це визначає особливі умови, в яких приймаються рішення щодо фінансування та відбору проектів, якщо не має місце окремий випадок реалізації суто комерційного проекту приватною компанією. Така багатоаспектність і багаторівневості характерна для проектів, продукт яких має значення з різних точок зору та на різних рівнях (рис. 7).

Тому при вирішенні питання про те, реалізувати саме цей проект або віддати перевагу іншому, слід врахувати значення проекту для всіх згаданих

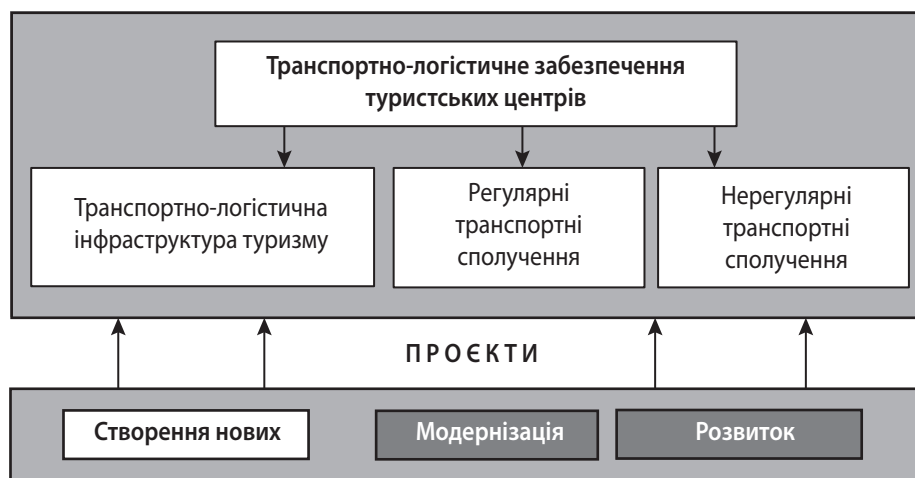
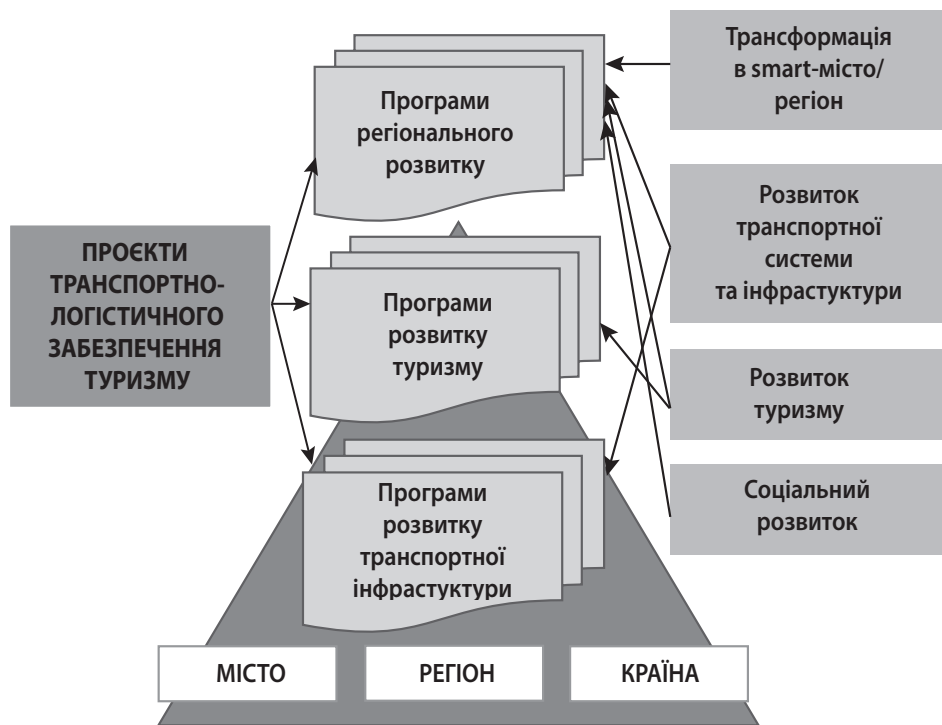

Рис. 4. Основні проекти транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів

Джерело: авторська розробка.

Рис. 5. Перетин різних сфер у проектах транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів
 Джерело: авторська розробка.

Рис. 6. Проекти транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів як елементів структур вищого порядку

Джерело: авторська розробка.

сфер. Крім того, якщо йдеться про часткове або повне державне фінансування проекту, то, природно, врахування багаторівневості та багатозначності продукту проекту має важливе значення для обґрунтованого розподілу фінансових ресурсів.

ВИСНОВКИ

Встановлено основні види проектів транспортно-логістичного забезпечення туристських центрів, які

пов'язані зі створенням/модернізацією/розвитком за видами транспорту: об'єктів транспортно-логістичної інфраструктури (дороги, колії, вокзали, пасажирські термінали); парку транспортних засобів; відповідних сервісів (транспортних маршрутів).

Проекти транспортно-логістичного забезпечення туристичних центрів пов'язані з отриманням продукту, який може мати значення для різних сфер (не тільки туристичної) та на різних рівнях, що обґрун-

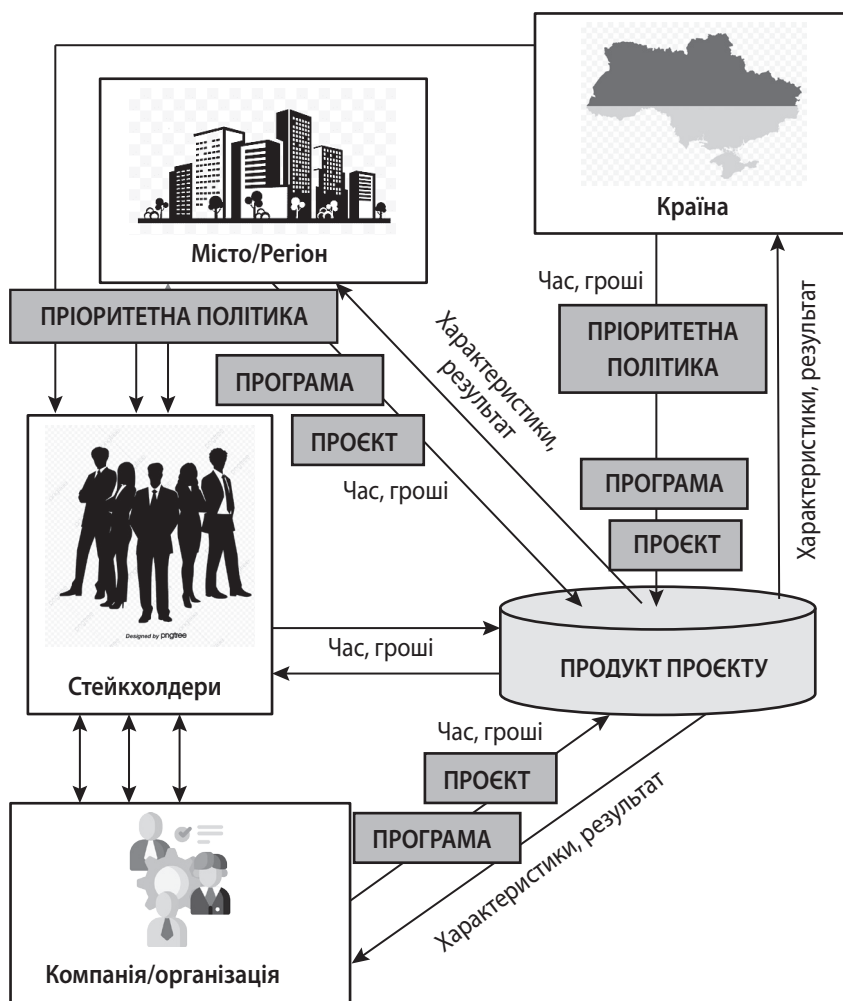

Рис. 7. Продукт проекту як об'єкт розгляду на різних рівнях

Джерело: авторська розробка.

товує поняття «багатоаспектність і багаторівневість» даних проектів та визначає сутність їхньої специфіки. Багаторівневість і багатоаспектність цієї категорії проектів мають бути прийняті до уваги у процесах управління даними проектами, у тому числі у процесах ініціації, відбору та прийняття рішень щодо фінансування. Вказана властивість приводить до необхідності оцінки цінності даних проектів з урахуванням даної специфіки, що на сьогоднішній день не підкріплено відповідною теоретичною та методичною базами, але необхідно для обґрунтованого вибору даних проектів для реалізації як окремого проекту, так і у складі відповідних портфелів та програм, що є перспективним розвитком результатів даного дослідження. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Аріон О. В. Організація транспортного обслуговування туристів : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2008. 192 с.
2. Бакай Н., Калущка Л. Конкурентоспроможність туристично-рекреаційної галузі Західного регіону, значення транспортних послуг. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2008. № 1. С. 26–32.

URL: <https://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2008/08bnmztp.pdf>

3. Іщенко О. А. Методичні підходи до оцінювання інфраструктурного забезпечення транспортно-логістичних систем. *Економічний аналіз*. 2018. Т. 28. № 4. С. 313–320. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2018.04.313>
4. Jin Z., Dai K., Fu G., Li Y. Discussion on Tourism Logistics Based on the Separation and Combination of Tourists and Items Theory. *American Journal of Industrial and Business Management*. 2017. Vol. 7. No. 4. P. 537–547. DOI: <https://doi.org/10.4236/ajibm.2017.74039>
5. Edirisinghe L., Silva S., Siriwardena S. The Future of Travel Business: A Conceptual Approach through Tourism Logistics Perspectives. *SSRN*. 2021. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3992920>
6. Пасічник А. М., Лебідь І. Г., Кутирев В. В. Транспортно-логістична інфраструктура України: проблеми та перспективи розвитку. *Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія*. 2012. Вип. 10. С. 192–198. URL: http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/1979/1/Upsal_2012_10_36.pdf
7. Харченко М. В. Транспортно-логістична інфраструктура та її місце в соціально-економічній системі

- підприємств України. *Економічний простір*. 2020. № 153. С. 83–88.
DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/153-15>
8. Mrnjavac E. Logistics of Tourist Destination. *Promet-Traffic & Transportation*. 2002. Vol. 14. Iss. 2. P. 97–102.
DOI: <https://doi.org/10.7307/ptt.v14i2.853>
  9. Bushuyev S., Onyshchenko S., Bushuyeva N., Bondar A. Modelling projects portfolio structure dynamics of the organization development with a resistance of information entropy. 2021 IEEE 16th International Conference on Computer Sciences and Information Technologies (CSIT). Lviv, Ukraine, 2021. P. 293–298.
DOI: <https://doi.org/10.1109/CSIT52700.2021.9648713>
  10. Павлова Н. Л., Онищенко С. П. Організація проектно-орієнтованого управління транспортною компанією (на прикладі транспортно-експедиторської компанії). *Управління розвитком складних систем*. 2020. № 42. С. 23–28.
DOI: <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2020.42.23-28>
  11. Pavlova N. et al. Creating the Agile Model to Manage the Activities of Project Oriented Transport Companies / Pavlova N., Onyshchenko S., Obrnova A., Chebanova T., Andriievskaya V. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2021. Iss. Vol. 1. No. 3. P. 51–59.
DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.225529>
  12. Lapkina I., Prykhno Yu., Lapkin O. (2020) Content Optimization of the Development of Multi-Project of a Shipping Company. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2020. Vol. 2. No. 3. P. 50–57.
DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2020.199477>
  13. Andrievska V. O., Bondar A. V., Onyshchenko S. P. Identification of Creation and Development Projects of Logistic Systems. *Розвиток методів управління та господарювання на транспорті*. 2019. № 4. С. 26–37.
DOI: <https://doi.org/10.31375/2226-1915-2019-4-26-37>
  14. Rusanova S., Onyshchenko S., Piterska V. Modelling the Project Transport Support Optimal Option. *Technology Audit and Production Reserves*. 2021. Vol. 1. No. 2. P. 43–48.
DOI: <https://doi.org/10.15587/2706-5448.2021.225288>
  15. Немчук О. О., Верещака М. А., Онищенко С. П. Сутність та специфіка інфраструктурних проектів на водному транспорті. *Розвиток транспорту*. 2021. № 1. С. 135–148.
DOI: <https://doi.org/10.33082/td.2021.1-8.13>
  16. Lapkina I., Malaksiano M., Savchenko Y. Design and Optimization of Maritime Transport Infrastructure Projects Based on Simulation Modeling Methods. In *CEUR Workshop Proceedings*. 2020. P. 36–45. URL: <https://ceur-ws.org/Vol-2565/paper4.pdf>
  17. Bushuyev S., Bushuyeva N., Onyshchenko S., Khodikova I. Smart Cities: Through Projects to Resist Entropy. 2022 IEEE European Technology and Engineering Management Summit (E-TEMS). Bilbao, Spain, 2022. P. 44–50.
DOI: <https://doi.org/10.1109/E-TEMS53558.2022.9944516>
- REFERENCES**
- Andrievska, V. O., Bondar, A. V., and Onyshchenko, S. P. "Identification of Creation and Development Projects of Logistic Systems". *Rozvytok metodiv upravlinnia ta hospodariuvannia na transporti*, no. 4 (2019): 26-37. DOI: [10.31375/2226-1915-2019-4-26-37](https://doi.org/10.31375/2226-1915-2019-4-26-37)
- Arion, O. V. *Orhanizatsiia transportnoho obsluhovuvannia turystiv* [Organization of Transport Services for Tourists]. Kyiv: Alterpres, 2008.
- Bakai, N., and Kalushka, L. "Konkurentospromozhnist turystychno-rekreatsiinoi haluzi Zakhidnoho rehionu, nachennia transportnykh posluh" [Competitiveness of Tourist - Recreation Industry of the Western Region, Value of Transport Services]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava*, no. 1 (2008): 26-32. <https://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2008/08bnmztp.pdf>
- Bushuyev, S. et al. "Modelling projects portfolio structure dynamics of the organization development with a resistance of information entropy". 2021 IEEE 16th International Conference on Computer Sciences and Information Technologies (CSIT). Lviv, Ukraine, 2021. 293-298. DOI: <https://doi.org/10.1109/CSIT52700.2021.9648713>
- Bushuyev, S. et al. "Smart Cities: Through Projects to Resist Entropy". 2022 IEEE European Technology and Engineering Management Summit (E-TEMS). Bilbao, Spain, 2022. 44-50. DOI: <https://doi.org/10.1109/E-TEMS53558.2022.9944516>
- Edirisinghe, L., Silva, S., and Siriwardena, S. "The Future of Travel Business: A Conceptual Approach through Tourism Logistics Perspectives". *SSRN* (2021). DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3992920>
- Ishchenko, O. A. "Metodychni pidkhody do otsiniuvannia infrastruktturnoho zabezpechennia transportno-lohistychnykh system" [Methodical Approaches to Evaluation of Infrastructure Supply of Transport and Logistics Systems]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 28, no. 4 (2018): 313-320. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2018.04.313>
- Jin, Z. et al. "Discussion on Tourism Logistics Based on the Separation and Combination of Tourists and Items Theory". *American Journal of Industrial and Business Management*, vol. 7, no. 4 (2017): 537-547. DOI: <https://doi.org/10.4236/ajibm.2017.74039>
- Kharchenko, M. V. "Transportno-lohistychna infrastruktura ta yii mistse v sotsialno-ekonomichnii systemi pidpriemstv Ukrainy" [Transport and Logistics Infrastructure and Its Place in the Socio-Economic System of Enterprises in Ukraine]. *Ekonomichnyi prostir*, no. 153 (2020): 83-88. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/153-15>
- Lapkina, I., Malaksiano, M., and Savchenko, Y. "Design and Optimization of Maritime Transport Infrastructure Projects Based on Simulation Modeling Methods". *CEUR Workshop Proceedings*. 2020. <https://ceur-ws.org/Vol-2565/paper4.pdf>
- Lapkina, I., Prykhno, Yu., and Lapkin, O. "Content Optimization of the Development of Multi-Project of a Shipping Company". *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, vol. 2, no. 3 (2020): 50-57. DOI: <https://doi.org/10.15587/1729-4061.2020.199477>
- Mrnjavac, E. "Logistics of Tourist Destination". *Promet-Traffic & Transportation*, vol. 14, no. 2 (2002): 97-102. DOI: <https://doi.org/10.7307/ptt.v14i2.853>
- Nemchuk, O. O., Vereshchaka, M. A., and Onyshchenko, S. P. "Sutnist ta spetsifika infrastruktturnykh proiektiv na vodnomu transporti" [Essence and Specificity of Infrastructure Projects on Water Transport]. *Rozvytok transportu*, no. 1 (2021): 135-148. DOI: <https://doi.org/10.33082/td.2021.1-8.13>

Pasichnyk, A. M., Lebid, I. H., and Kutyriv, V. V. "Transportno-lohistychna infrastruktura Ukrainy: problemy ta perspektyvy rozvytku" [Transport and Logistics Infrastructure of Ukraine: Problems and Prospects]. *Upravlinnia proektamy, systemnyi analiz i lohistyka. Tekhnichna seriia*, iss. 10 (2012): 192-198. http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/1979/1/Up-sal_2012_10_36.pdf

Pavlova, N. et al. "Creating the Agile Model to Manage the Activities of Project Oriented Transport Companies". *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, vol. 1, no. 3 (2021): 51-59. DOI:<https://doi.org/10.15587/1729-4061.2021.225529>

Pavlova, N. L., and Onyshchenko, S. P. "Orhanizatsiia proi-ektno-orientovanoho upravlinnia transportnoi kompaniieiu (naprykladi transportno-ekspedytorskoi kompanii)" [Organization of Transport Company's Project-Oriented Management (On the Example of the Freight Forwarding Company)]. *Upravlinnia rozvytkom skladnykh system*, no. 42 (2020): 23-28. DOI: <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2020.42.23-28>

Rusanova, S., Onyshshenko, S., and Pitera, V. "Modeling the Project Transport Support Optimal Option". *Technology Audit and Production Reserves*, vol. 1, no. 2 (2021): 43-48. DOI:<https://doi.org/10.15587/2706-5448.2021.225288>

УДК 338.47

JEL: B22; B31; L91; N70

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-3-71-80>

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЕВОЛЮЦІЇ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ ЩОДО ВПЛИВУ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ НА ЕКОНОМІКУ

©2023 ШЕВЧЕНКО Р. Б., ІВАЩЕНКО Т. О.

УДК 338.47

JEL: B22; B31; L91; N70

Шевченко Р. Б., Іващенко Т. О. Систематизація еволюції наукових поглядів щодо впливу транспортної галузі на економіку

Метою статті є аналіз та систематизація поглядів науковців на транспортну галузь в історичній ретроспективі та її вплив на економіку. У статті проводиться огляд відомих теорій і досліджень, що стосуються впливу транспортної галузі на економіку, з метою узагальнення сучасних уявлень про її розвиток і виокремлення найбільш значущих, імпульсних поглядів, які необхідно враховувати при розробці вітчизняної стратегії розбудови транспортної галузі. При літературному огляді наукових праць було проаналізовано та структуровано напрямки економічної думки. Досліджено різні підходи до оцінки ролі транспорту в економіці та розглянуто основні фактори, які визначають його вплив на соціально-економічний розвиток країни. Особливу увагу в статті приділено аналізу сучасних уявлень про транспортну галузь, зокрема щодо її ролі в контексті глобалізації, розвитку інноваційних технологій, підвищення рівня безпеки та забезпечення екологічної сталості. Розглянуто ключові виклики та тенденції, які впливають на розвиток транспортної галузі, зокрема зростання обсягів вантажних і пасажирських перевезень; розвиток міжнародної торгівлі та транзитного транспорту; зміна споживчих уподобань і поведінки. Систематизовано дослідження сучасних авторів про конкретний економічний вплив аспектів транспортної галузі на економіку країни. На основі аналізу поглядів науковців було виділено основні сфери впливу транспорту на економіку. Кінцевою метою цього систематизованого огляду є забезпечення чіткого та нюансованого розуміння ідей науковців щодо впливу розвитку транспортної галузі на функціонування економіки, а також знаходження перспективних ідей для вітчизняної стратегії розбудови транспортної галузі. Перспективами подальших досліджень є розвиток і вдосконалення методів оцінки впливу транспортної галузі на економіку з урахуванням сучасних викликів і тенденцій, розробка ефективних стратегій розвитку транспортної галузі з урахуванням її впливу на соціально-економічний розвиток країни.

Ключові слова: транспортна галузь, економіка, наукові погляди, еволюція, систематизація, економічне зростання, інфраструктура, логістика.
Табл.: 1. **Бібл.:** 42.

Шевченко Роман Борисович – аспірант кафедри економіки підприємства та менеджменту Академії праці, соціальних відносин і туризму (вул. Кільцева дорога, 3а, Київ, 03187, Україна)

E-mail: roma.shevchenko1999@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-3530-0516>

Іващенко Тетяна Олександрівна – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіки підприємства та менеджменту Академії праці, соціальних відносин і туризму (вул. Кільцева дорога, 3а, Київ, 03187, Україна)

E-mail: Tanita.ivash@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4113-8829>

UDC 338.47

JEL: B22; B31; L91; N70

Shevchenko R. B., Ivashchenko T. O. Systematizing the Evolution of Scientific Views on the Influence of the Transport Industry on the Economy

The article is aimed at analyzing and systematizing the views of scientists on the transport industry in historical retrospective and its influence on the economy. The article reviews known theories and studies concerning the influence of the transport industry on the economy in order to generalize modern ideas about its development and allocate the most significant, impact views that must be taken into account when developing a domestic strategy for the development of the transport industry. During the literary review of scientific works, the directions of economic thought were analyzed and structured. Different approaches to assessing the role of transport in the economy are examined and the main factors that determine its influence on the socioeconomic development of the country are considered. Particular attention in the article is paid to the analysis of modern ideas about the transport industry, in particular regarding its role in the con-